

Luis Schmid, Zarcuns/Tujetsch (1916-1974)

(Plaid da fossa da dr. Peider Ratti, inspectur cantunal da catscha e pesca)

Luis Schmid era buca in um da bia plaids. Quei ch'el plídava fuvan caussas ch'el haveva sez experimentau e studiau.

Jeu hiel buca empriu d'enconuscher el a radunonzas, mobein sin turas ella biala Val Tujetsch. Quella enconuscheva el sco darar in auter. El

saveva nua ch'ils cavreuls setegnan si gl'unviern e enconuscheva ils prighels, als quals els ein expon. El saveva nua ch'ils cots contan e las cauras camutsch partureschan lur pigns la primavera, cura las muntanialas vegnan ord tauna e nua che las tscharvas cattan buna jarva la stad. El haveva in bien maun da survigilar la catscha, laschonc adina en dubi ils catschadurs, nua ch'el era. El era interessaus per tuts eveniments ella natira. Sia perseveronza e siu bien egl han possibilitau observaziuns interessantas. Cun tgei plascher ha e persequitau la veta dil tschess ed il svilup dils pign egl igniv dil Tgom e da Nalps, ni era il far e demanar dil piv (Uhu) en Curnera. Entras questas observaziuns ein novas caussas vegnidias enconuschartas.

Cun tgei desideri ch'el ha spitgau sin ils emprems capricorns or da Puntraschigna, per metter els ell'a Val Strem e cun tgei legria ch'el ha constatau che quels sesanflan da casa leu e semultipliceschan. Displascheivlamein ei siu patratg d'in asil pli grond, eventualmein d'in asil federal en Tujetsch, buca aunc secumplenius.

Luis Schmid ei vegnius eligius guardacatscha igl onn 1946 cun 30 onns. En il rapport da polizia per sia elecziun stattan, suenter l'explicaziun ch'el seigi staus in scolar diligent, in bien catschadur, tiradur, ch'el seigi versaus ed in um da caracter, ils sequents plaids: «Sche nus recumandein Luis Schmid per il post da guardacatscha, fagein nus quei, perschuadi ch'ei retracta d'in um fetg qualificau che vegn ad ademplir tuttas pretensiuns che spetgan sin quei post.» Oz, suenter 28 onns da survetsch, savein nus dir ch'el ha dau dapli che quei ch'ins spitgava.

Nus engraziein en num dil departement da giustia e polizia, da nies inspectorat, dils camerats e catschadurs per tut quei che Ti has fatg!